

JAARGANG 79 NR 3 OKTOBER 2019 CONTACTBLAD VAN DE SALESIANEN VAN DON BOSCO IN NEDERLAND

DON BOSCO **NU**

BRON VAN VREUGDE!

**GA JE MEE NAAR
TURIJN?**

**35 JAAR
SAMEN**

**SALESIAANSE
GEDACHTEN**

'Don Bosco NU' is het driemaandelijkse contactblad van de salesianen van Don Bosco in Nederland. Het heeft tot doel een breed publiek te informeren over activiteiten die geïnspireerd zijn door Don Bosco. De congregatie van de salesianen wijdt zich in navolging van de stichter, de Italiaanse priester Don Bosco, aan jeugd- en jongerenzorg. Een abonnement kun je **gratis** aanvragen. Oplage: 5.000.

DIRECTEUR

Wilfried Wambeke sdb

REDACTIE

Wim Flapper sdb
(hoofdredacteur)
Koos Meijerink (eindredacteur)
Kristel Zeeman
Simon Nongrum sdb

CONTACT REDACTIE

Graafseweg 533,
6603 CB – Wijchen
e-mail: flapper.w@donbosco.nl

CONCEPT & ONTWERP

Heldergroen,
www.heldergroen.nl

ABONNEMENT

Gratis aan te vragen bij:
Don Bosco,
Wiekslag 2c,
3871 AS Hoevelaken,
tel: 033 844 75 05
e-mail: info@donbosco.nl
www.donbosco.nl

FOTO'S

Rama Temmink (coverfoto)
Gerard Schoorl
Simon Nongrum
Koos Meijerink
Murielle Mulder
Veerle de Jager

ISSN

0167-3203

**TNT POST PERIODIEKEN
REGISTRATIENUMMER**
36552

Copyright, © 2019

DON BOSCO/NU

JONGEREN ZIJN HET 'NU' VAN GOD

Oktober 2018. Rome trekt de aandacht van jeugd- en jongerenwerkers met zin voor zin. Paus Franciscus heeft niet alleen bisschoppen samen geroepen om te spreken over jongeren en geloof. Het is voor hem vanzelfsprekend dat op de eerste plaats jongeren hun stem laten horen op de synode. Een uitdaging voor de bisschoppen om te luisteren ...

te leren opnemen. Hij ontnam hun evenmin het recht om op hun zoektocht naar een zinvol leven Jezus Christus te leren kennen als een veilige haven.

Veel jonge mensen in onze wereld missen die veiligheid. Velen leven in armoede en staan soms voor onmogelijke levenskeuzes. Nieuwsberichten leren ons bijvoorbeeld dat het aantal dakloze jongeren tussen de 18 en 30 jaar in

Nederland na 2009 verdrievoudigd is. Hebben zij dan geen recht op plekken waar ze mensen kunnen ontmoeten die het voor hen opnemen, waar ze dat duwtje in de rug ervaren dat hun de kracht geeft om zich op te richten en van het leven te leren?

In nr. 107 van zijn rondzendbrief tot de jongeren moedigt paus Franciscus hen aan met de volgende woorden: "Laat niet toe dat ze je de hoop en de vreugde afnemen. (...) Je persoonlijkheid is belangrijker dan wat dan ook. Het dient je tot niets om veel te hebben of om je anders voor te doen dan je bent. Je kunt ertoe komen te zijn wie God, je Schepper, weet dat je bent, als je erkent dat je tot iets groots bent geroepen."

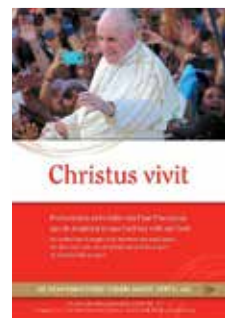
WILFRIED WAMBEKE SDB, PROVINCIAAL ✓

Ondertussen is de Nederlandse vertaling beschikbaar van een post-synodale rondzendbrief van de paus, gericht aan jongeren. Zij zijn het 'nu' van God. Zeggen dat ze de toekomst zijn, lijkt te suggereren dat ze nu nog te jong zijn om er ten volle bij te horen. God deed in de geschiedenis wel vaker een beroep op jonge mensen: Samuel, David, Ruth, Maria. In salesiaanse kring mogen we dan zeker ook Domenico Savio, Laura Vicuña en vele anderen noemen.

In de rondzendbrief lezen we: "Wij volwassenen zijn vaak geneigd alle problemen en mislukkingen van de jeugd op te sommen. Maar wie geroepen is om een vader, pastor of begeleider te zijn, moet in staat zijn om paden te zien waar anderen alleen een muur zien, om potentieel te zien waar anderen enkel gevaar zien. Zo kijkt God de Vader er naar" (nr. 66-67)

Het hele document is bijzonder herkenbaar voor salesiaanse jeugd- en jongerenwerkers! Als het geschreven was ten tijde van Don Bosco, dan had hij het kunnen lezen als een hartverwarmende bevestiging van zijn werk met en voor jonge mensen. Een aanrader dus voor iedereen die de Don Bosco-aanpak genegen is.

Don Bosco ontnam jonge mensen nooit het recht om zichzelf te zijn, om te groeien - met vallen en opstaan, om verantwoordelijkheid

◀ *Paus Franciscus, Christus leeft, Uitgeverij Adveniat, 2019, 132 blz.; € 15,-; EAN 9789493161047*

REDACTIONEEL

Alsjeblieft, de najaarseditie van Don Bosco NU. Het is weer een gevarieerd nummer geworden. In deze editie drie bijdragen van Europese Vrijwilligers die in Rijswijk hebben meegeholpen om van het Vakantiebos een succes te maken.

Jongerenwerker Marcel Berends blikt terug op dertien jaar jeugdwerk bij Don Bosco Apeldoorn. Je leest er meer over in dit nummer.

Kinderen in Lelystad, Rijswijk en omgeving en deelnemers aan de DeeBeetje kampen denken met weemoed terug aan hun vakantiecampen, geniet van de foto's en verslagen.

Binnenkort is het groot feest in Assel als SAMEN haar 35-jarig jubileum viert. En op 9 december viert U2Bheard!, Don Bosco Utrecht haar 10-jarig jubileum, we lichten alvast een tip van de sluier op van het programma.

Tot slot blikken we terug op het dubbele jubileum van Sjaak Billekens sdb, al 63 jaar missionaris in Midden-Amerika.

Dit nummer staat weer vol met mooie verslagen en initiatieven en vormt zo een bron van vreugde en inspiratie.

Namens de redactie wens ik je veel leesplezier.

KOOS MEIJERINK ✓

◀ *Op de coverfoto: Maks (bijna 6) en Duke (4 jaar). Ze zijn bevriend geraakt tijdens het Vakantiebos van Don Bosco Rijswijk. Maks houdt het meest van de dansjes, Duke van spelen met water. Ze zijn allebei ontzettend ontdeugend maar vooral super enthousiast.*

INHOUD

4 DON BOSCO BELICHT

16

▲ Ga je mee naar Turijn?

Doorstart Don Bosco Medewerkers

6 WERK IN UITVOERING

Interview jongerenwerker Marcel Berends

8 NIEUWS NL

Drie EVS'ers, Europese Vrijwilligers delen hun ervaringen

DeeBeetje kampen ging terug in de tijd

10 JEUGD VAN TEGENWOORDIG

▲ Jongeren over bidden

11 BOEKRECENSIE

Boek: Salesiaanse gedachten

12 AGENDA

Activiteiten in de komende periode, verzameld nieuws

14 MISSIEJubileum Sjaak Billekens
Kasboek**16 DE INSPIRATIE VAN...**

Henk Goossens

INSPIRERENDE TURIJNREIS IN DE VOETSPOREN VAN DON BOSCO

Van 11 t/m 16 mei 2020 gaat een groep deelnemers vanuit Nederland per vliegtuig op reis naar Turijn, de bakermat van Don Bosco. Een reis, bijna letterlijk, door het leven van Don Bosco.

Bij eerdere reizen was het steeds een zeer gemêleerd gezelschap, variërend in leeftijd en een ieder verschillend qua achtergrond en motief om met de reis mee te gaan.

Het verblijf is dit keer in de salesiaanse accommodatie 'Madonna dei Laghi', prachtig gelegen aan het meer van Avigliana in de nabijheid van Turijn. Voorafgaand aan de reis is er een kennismakings- en informatiebijeenkomst in Assel.

Door Koos Meijerink

Programma

- 11 mei 2020: **vliegreis** van Schiphol naar Turijn, met aansluitend vervoer naar het verblijf in Avigliana.

- Per bus naar **Colle Don Bosco**, waar het huisje van Don Bosco, het huis van zijn broer Giuseppe en het kapelletje van Maria worden bezocht. De grote basiliek prijkt prominent in het landschap op de heuvel in het prachtige landschap van Piemonte. Bekijk het Monument van de droom en sta even stil bij het prachtig symbolische beeld op het pleintje: Don Bosco als koorddanser tussen hemel en aarde, tussen God en mensen. Na een bezoek aan het huis van Domenico Savio kun je genieten van een mooie wandeling door het heuvellandschap en het intieme kerkje bezoeken waar de familie Don Bosco zo vaak kwam in Morialdo en waar Giovanni les kreeg van de pastoor.

- Een **bezoek aan Chieri**, de plaats waar Don Bosco theologie studeerde en als werkstudent zo'n tien jaar heeft geleefd. En bezoeken we o.a. de kerk van Dominicus, de Dom en het huis van de salesianen.

- Een **vrije dag** die de deelnemers naar eigen voorkeur kunnen invullen. Zo kun je naar Turijn om de paleizen te bewonderen, een terrasje te pakken of om te shoppen in de fraaie winkels. Of ga per bus omhoog naar de Superga, de heuvel met de basiliek om te genieten van het schitterende uitzicht over de omgeving.

- **Bezoek aan Valdocco**, de plek waar Don Bosco het oratorium begon en kan iedereen zien hoe het in de loop der jaren fors is uitgebreid. Ter afsluiting van de reis is er een eucharistieviering in de kapel waar Don Bosco jarenlang voorging.

- 16 mei 2020 is **de terugreis** naar Amsterdam.

Reisleiders:

Provinciaal Wilfried Wambeke, hij weet ontzettend veel over het leven van Don Bosco. Over zijn doorzettingsvermogen, de problemen waar hij mee te maken kreeg en zijn bijzonder inspirerende wijze van omgang met jonge mensen. En ook over het grote vertrouwen dat Don Bosco had in God.

Rita Vermeltfoort, taakhouder vorming, zorgt voor inspirerende bezinningsoefeningen. En dagelijks is er een avondwoordje in de kapel.

Inspiratie en gezelligheid

De reis naar Turijn, de bakermat van de Don-Boscobeweging, geeft nieuwe inspiratie. En een mooi aspect van de reis is dat je in de gezelligheid van een groep leuke, nieuwe mensen van de Nederlandse Don Bosco familie leert kennen. Door de ontspanning in Italiaanse sfeer, de onderlinge gesprekken, het speelse en de humor, het delen van ervaringen met elkaar vorm je zo snel samen een hechte groep.

Reacties van deelnemers van de vorige reis:

Liesbeth: "Ik vond het een grandioze reis. Jammer dat ik naar huis moet. Alles was buitengewoon, de groepswarmte, de bezinningsmomenten, de eucharistie en de inspiratie van Wilfried met name."

Pim: "Mijn scope is verbreed, het werk van Don Bosco is veel imposanter dan ik gedacht had."

Yvonne: "Ik vind de opbouw van de reis heel goed. Ik had in al die jaren al zoveel gehoord over Don Bosco. Zijn werk in die achterstandswijk – zelfs in gevaar – vind ik indrukwekkend."

Han: "Ik ben van kinds af aan opgegroeid met Don Bosco. 25 jaar geleden ben ik ook met een reis mee geweest. Er is veel veranderd, ik herken er niet veel meer van. Het valt mij steeds op dat de mensen van Don Bosco heel erg sociaal zijn, waar je ook komt ook in Italië, dat vind ik heel mooi!"

Pia: "Enorm veel indrukken. Omdat ik Don Bosco al heel lang ken vind ik het meer dan geweldig dat ik nu in zijn voetsporen liep. Bijzonder, dat ik dat mee mocht maken. Het moet allemaal nog goed zakken. Aan één keer heb ik gewoon te weinig weet ik nu al."

Angelique: "Indrukwekkend, de reis heeft veel losgemaakt en ik ben geraakt door de eenvoud. Wilfried kan zo mooi en beeldend vertellen."

Ody: "Veel inspiratie. Ik had wel iets over Don Bosco gehoord. Je begint klein, je hoeft niet bang te zijn. Als je vertrouwen hebt dan komt het goed en komt het geld er. Ik vond de groep heel warm, door het gevoel van 'we willen allemaal hetzelfde'. Ik ga blij naar huis, blij dat ik dit mee heb mogen maken."

GA JE MEE? Kortgezegd: vijf dagen lang genieten van de plaatsen waar de droom van Don Bosco begon om de ervaringen mee te nemen voor je eigen leven. Een inspirerende reis die je zeker lang bij zal blijven.

Kosten

De kosten van deze reis – inclusief vervoer, volpension logies en excursies – zijn 445 euro.

Is dit bedrag een bezwaar? Neem dan contact op.

Wil je mee met deze inspirerende reis? Meld je dan zo snel mogelijk aan, uiterlijk voor **1 november 2019**, via donboscowerken@donbosco.nl of 06-17498124.

NIEUWE MEDEWERKERS VAN DON BOSCO GESTART

Zondag 15 september 2019 vond de eerste bijeenkomst plaats bij de gemeenschap in Amsterdam. Op deze eerste medewerkers bijeenkomst werd kennis gemaakt met elkaar en met wat de medewerkers zoal doen en betekenen binnen de Salesiaanse familie.

De zeventien mensen die op deze eerste bijeenkomst waren afgekomen wilden meer weten over Don Bosco, de werken van Don Bosco en de medewerkers in het bijzonder. Aanwezigen herkenden namen van scholen, de aanwezigheid en sport en spel bij en voor jeugd en jongeren en het preventief opvoedsysteem. Men wilde vooral meer weten over de spiritualiteit, meer verdieping in en over het preventief systeem. Hoe kun je dit alles toepassen in je dagelijks leven? Dit waren met name de vragen die leefden onder de deelnemers van deze bijeenkomst. Dit zullen dan ook de onderwerpen zijn die bij toekomstige medewerkersbijeenkomsten aan de orde komen.

De middag werd afgesloten met het avondwoordje door provinciaal Wilfried Wambeke.

Zondag 27 oktober vindt de tweede bijeenkomst plaats bij de salesiaanse gemeenschap in Amsterdam, Pieter Callandlaan 196 1069 LA in Amsterdam. Deze middag wordt er nader kennis gemaakt met Don Bosco door middel van een presentatie over zijn leven. Er worden dan twee spellen gebruikt om nader met Don Bosco kennis te maken.

Wil je deelnemen aan de bijeenkomsten of meer weten over de medewerkers. Bezoek de facebook pagina medewerkers Don Bosco NL of stuur een mail naar Ronald van Berkel via medewerkers@donbosco.nl

Je hebt een belangrijke signalerende rol in de wijk

JONGERENWERKER MARCEL BERENDS BLIKT TERUG OP 13 JAAR DON BOSCO APELDOORN

Marcel werkt sinds april 2006 als jongerenwerker bij Don Bosco Apeldoorn. Rond zijn 18e begon hij er als stagiair voor zijn MBO opleiding sociaal cultureel werk. Daarna is hij er als vrijwilliger blijven hangen en was hij later onder andere bestuurslid. Tijdens zijn studie HBO maatschappelijk werk verzamelde hij een aantal studiepunten bij Don Bosco.

Na één jaar studie Jeugd- en verslavingsculturen aan de universiteit ging hij in Apeldoorn aan de slag als jongeren- en verslavingswerker (straathoekwerker). Nadat Don Bosco Groep Nederland (wat later DBWN is geworden) was opgericht werkte hij er twee jaar als ambtelijk secretaris. Maar het maatschappelijk werk bleef kriebelen en daarom ging hij werken bij de reclassering in Apeldoorn wat hij zeven jaar heeft gedaan. "Dat waren gasten met elektronisch toezicht, het waren soms hele heftige dossiers, dat viel mij zwaar."

Pionierswerk

Marcel was daarom blij dat hij april 2006 bij Don Bosco Apeldoorn als jongerenwerker aan de slag kon op een nieuwe locatie van Don Bosco in de wijk de Maten. "Het pand moest helemaal worden opgeknapt en daarvoor gebruikte ik dan mijn contacten bij de reclassering voor mannen die werkstraffen hadden. Ik heb deze tent, samen met collega Fiona Dreef, helemaal vanaf de grond mogen opbouwen. Het was veel pionierswerk. Alle contacten naar buiten toe, de samenwerking met vrijwilligers enzovoorts. Het werk bestaat uit drie onderdelen: het veldwerk, de jongeren opzoeken buiten; het inloopwerk: het centrum runnen, aanwezig zijn en een luisterend oor hebben.

Het coachen en begeleiden van vrijwilligers en jongeren die problemen hebben, hier of thuis. Daarin heb je een

signalerende rol, je bent een belangrijke spil in de toeleiding en verwijzing naar zorg. Het veldwerk en de inloopuren zijn een middel om met jongeren in contact te komen. Deze wijk is heel gemêleerd qua bewoners en dat zie je terug bij de jongeren die hier komen. Soms zijn er jongeren van wel twintig verschillende achtergronden zoals Turks, Marokkaans, Antilliaans, Italiaans enzovoorts.

Sinds de invoering van de WMO-wet in 2015 met de verschuiving van de landelijke overheid naar de gemeente ligt de nadruk veel meer op samenwerking met andere partners, dat kost veel tijd. Er worden prestatieafspraken gemaakt en je moet alles kunnen verantwoorden, dat maakt het lastiger. Je geeft je eigen kleur aan het werk, ik ben een doener en actieve aanwezigheid, ga ik met de jongeren poolen, tafeltennissen of kaarten. Ik ben iemand die graag het positieve benoemt. Ik geef heel veel vertrouwen - waarschijnlijk meer dan anderen - want vertrouwen is heel belangrijk. En vraag niet teveel van de ander, wees redelijk. Mijn kracht zit in het laagdrempelig voorkomen dat een kind in de knel komt en in de hulpverlening belandt door bijvoorbeeld een (vecht)scheiding. Qua respect en gezag zit het wel goed maar qua feeling en voeling met jongeren gaat mijn leeftijd meespelen, bijvoorbeeld op het gebied van sociale media waarop ze actief zijn. Van computers is veel verschoven naar de smartphones die je altijd bij je hebt. Sociale media zijn een veel dominantere factor geworden en daarmee is het lastiger om signalen binnen te krijgen. Door internet wordt alles harder, mensen missen de drempel die je hebt als je iemand in de ogen kijkt. Je moet weggaan voordat

je overbodig wordt. Ik ben toe aan wat anders en ga de komende maanden mijn werk afbouwen. Je moet bedenken dat ik al dertien jaar in de storm loop, in je werk kan bijvoorbeeld een moeder heel blij zijn maar de vader kan boos op je zijn. Dat soort situaties maak je mee. In die jaren is de problematiek niet veranderd, alcohol, (soft)

drugs, ja nu heb je lachgas, maar in de kern blijven het gewoon jongeren die experimenteren.

Band met de wijk

Je krijgt een band met de wijk en een naam in de wijk waardoor mensen met hulpvragen soms zelf contact met je opnemen. Ik krijg nu jongeren binnen wiens oudere broer of zus hier eerder kwamen en dan ga je de lijnen zien. Soms ga je naar de mensen thuis. Ik heb passie voor mijn werk en ben zeer betrokken maar heb geleerd dat je ook dingen los moet kunnen laten. We hebben hier een klein hecht team van gepassioneerde mensen en hebben soms intern heftige discussies maar we komen er altijd uit. Vergis je niet, hier liggen heel veel bloed, zweet en tranen.

Ik ben trots op dit familiebedrijf, ik zie Fiona en mijzelf als een soort vader en moeder en de grote groep vrijwilligers als broers en zussen. Want de stagiairs en vrijwilligers vormen het fundament van ons centrum waardoor wij meer tijd kregen voor coaching. Ruimte en vrijheid om inhoud te geven aan het werk, in mijn loopbaan heb ik bij Don Bosco de meeste vrijheid ervaren.

Dit centrum is mijn kindje en het zal wel heel erg wennen zijn als er na zoveel jaar geen Don Bosco meer is. Soms waren er weken met geen dag zonder Don Bosco, ik geloof dat ik praktisch geen zondag gemist heb. Ik hoop dat dit centrum op dezelfde manier blijft werken omdat wij vaak net dat ene stapje meer doen. Jongerenwerk moet flexibel zijn en niet altijd begrensd door protocollen. Je moet je in je werk niet laten bepalen of het binnen je functieomschrijving past of dat je er geld voor krijgt. Hier blijft de preventief pedagogische aanpak van Don Bosco het fundament."

"Per 1 januari ga ik weg bij Don Bosco, ik ben toe aan wat anders. Ik wil meer het maatschappelijk werk in."

Ik ga het liefst weer aan de slag in de opvoedingsondersteuning van kinderen. Mijn droom is om een leefgroep voor jongeren op te zetten en vormingswerk aan te bieden, begeleid wonen met aanwezigheid en coaching.

Als ik bijvoorbeeld aan Assel denk, daar zouden bijvoorbeeld zwerfjongeren uit de stad even bij kunnen komen, een paar maanden rust om hun plek te vinden en weer met nieuw perspectief op pad geholpen te worden. En als tegenprestatie bijvoorbeeld wat klusjes op het terrein doen."

VAKANTIEBOS DON BOSCO

Het Vakantiebos van Don Bosco Rijswijk kan niet bestaan zonder de onmisbare steun van EVS'ers (Europese Voluntary Service) die op allerlei onderdelen meehelpen om van het vakantiefeest een succes te maken. Dit jaar genoten maar liefst 2.109 kinderen weer van het Vakantiebos en hielpen 22 jonge mensen uit heel Europa mee. In dit nummer maken we nader kennis met drie vrijwilligers uit Griekenland, Hongarije en Portugal.

Stavros Orologas, 26, Greece

Stavros Orologas

"Ik zou een boek kunnen schrijven over mijn ervaringen na dertig dagen als vrijwilliger in het project Vakantiebos van Don Bosco Rijswijk. Het Vakantiebos is een goed georganiseerd project in een optimale multiculturele omgeving, waar Nederlanders met passie samenwerken met vrijwilligers uit heel Europa, zoals Griekenland, Spanje, Finland en Hongarije, allen met dezelfde liefde voor werken met kinderen.

Een van mijn favoriete onderdelen van Vakantiebos is dat elke dag een compleet nieuwe ervaring was. Niet alleen voor de kinderen van 4 tot 16 jaar, die meededen aan themadagen zoals de goede doelen-dag, Star Wars-dag, verf-dag enzovoorts. Maar ook voor ons, de vrijwilligers die de kans kregen te werken aan hun creativiteit, communicatievaardigheden en persoonlijke of professionele doelen.

Als ik een hoogtepunt zou moeten noemen, zou de eerste zeker de Nederlandse gastvrijheid zijn. De organisatie van Don Bosco bestaat uit alleen maar vriendelijke mensen die een maand lang hun uiterste best doen de vrijwilligers blij te maken en te zorgen dat hun dagen geweldig zijn. Ze hebben ons zelfs meegenomen voor surfen en raften en creëerden de meest fantastische escape-room waar ik ooit ben geweest.

Mijn tweede hoogtepunt is de moeite die Don Bosco doet om samen spelen en sociale cohesie onder kinderen met een beperking te stimuleren. Daarnaast besteden ze aandacht aan het betrekken van kinderen in sociale moeilijkheden, zoals kinderen van het asielzoekerscentrum.

Ik wil graag zeggen hoe dankbaar ik ben voor deze geweldige levenservaring, en graag bedank ik de Don Bosco familie voor het onvergetelijk maken van deze reis voor alle vrijwilligers."

András Merza, 19, Hungary

András Merza

"Ik wil graag vertellen hoe ik hier terecht ben gekomen. Op een dag vroeg mijn goede vriendin Gyorgyi mij, wat zou je ervan vinden om een maand naar Nederland te gaan voor vrijwilligerswerk? Ik schrok maar zei gelijk ja. Ik kon niet wachten om naar Nederland te gaan. Nieuwe mensen, nieuwe tradities, veel cultuur. En ik heb er geen moment spijt van gehad. De eerste dag was spannend, alles was nieuw. Ik realiseerde me dat ik met veel mensen in één huis moest wonen. Ik weet dat het niet klinkt als een big deal, maar na vier weken kan ik zeggen dat dit ver buiten mijn comfortzone lag. Don Bosco betekent voor mij: familie, plezier, kennis. In mijn mening zijn we familie. We maken fouten, maar we houden van elkaar. In deze weken voel ik me zo opgewekt en blij. De werkdagen vragen veel energie en aandacht, maar dat is het waard! De dagen met kinderen zijn top. De kinderen lachen en dat is geweldig. Het beste wat ik kan noemen van Don Bosco en Nederland is de acceptatie. In mijn kleine land valt het op wanneer Indiase, Afrikaanse of Arabische mensen op straat lopen. Ze worden nagekeken. Ik ben blij dat de Nederlandse kinderen zo open zijn: ze spelen samen en kijken niet op van verschillen in geloof, land of huidskleur. Ik wens deze kinderen geluk in hun leven, zo kunnen we een fijne en kleurrijke maatschappij creëren."

Caroliinaii Coelho

"Mijn naam is Caroliinaai, ik ben technisch fotografe en start binnenkort met de universiteit. Ik ben op dit avontuur als vrijwilligster in Don Bosco Rijswijk en mijn woorden om het te omschrijven zijn: schitterend, ondernemend en duizelingwekkend. In korte tijd ontdek ik nieuwe talenten in mijn werk en hoe ik iets kan bijdragen aan een betere maatschappij. Don Bosco biedt workshops, leuke activiteiten en professionele begeleiding. Na een serieuze en leuke training begonnen we met het werken met kinderen op de plek die hier perfect voor is: Don Bosco Rijswijk. Kinderen leren iets en krijgen de vrijheid om in hun eigen fantasie te leven. Don Bosco is een wereld waar kleintjes gelukkig kunnen zijn."

Caroliinaii Coelho, Portugal

DEEBEETJE JEUGDKAMPEN

DeeBeetje is geboren vanuit het gedachtengoed van Don Bosco en is daarmee een warme voortzetting van zijn mooie werk. De jeugdkampen draaien volledig op vrijwilligers, jonge, spontane en bijzonder creatieve geesten die met hart en ziel staan voor de beleving van het kind.

Als recent aangetrokken bestuurslid van Deebeetje Kampen (Stichting Jeugd- en jongerenkampen DonBosco) was ik in het bosrijke Assel en liep een dag mee met de introductie van de nieuwe leiding. Ik werd positief geraakt door de verbondenheid van de groep en het enthousiasme waarmee de voorbereidingen van het komende seizoen plaatsvonden. Het thema van deze zomer, "Welkom in de middeleeuwen!", werd al volop zichtbaar en tot in de details uitgewerkt in de kampschuur. Houten platen werden geleverd en tot kasteelmuren met kantelen omgetoverd, compleet met klimrozen. Kroonluchters, zwaarden, vaandels, vlaggen en zelfs een heus varken van papier maché aan het spit. Ik heb mijn ogen uitgekeken, wat een ijver en plezier! Zelfs draken werden niet vergeten en ik kon al merken dat er tijdens de kampweken nog veel meer verrassingen voor de kinderen zouden volgen.

Tijdens de lunch en diner werden we goed verzorgd, een van de grote passies tijdens de kampweken, de kinderen krijgen goed te eten. Ze zijn natuurlijk voornamelijk buiten en krijgen volop frisse lucht en beweging. Er is veel ruimte op het kampterrein, maar ook daaromheen in de bossen en op de Veluwe. Gezamenlijk aan tafel; het samen eten schept ook een moment van rust en saamhorigheid. Want daar gaat het om bij DeeBeetje; samen, hartelijk, vertrouwen, verbinding, speelsheid, zingeving en vooral 'ontmoeten', het zijn belangrijke kernwoorden tijdens de kampweken.

Er zijn dat weekend diverse nieuwe spellen bedacht en uitgewerkt en met elkaar is het gedachtengoed van Don Bosco nog eens besproken. De 40 enthousiaste vrijwilligers kiezen bewust voor hun deelname aan deze weken. De kinderen die gaan komen zouden ook deze zomer weer een bijzondere herinnering kunnen gaan bijschrijven! De kampherder draagt daar met zijn zachte, luisterde oren zijn steentje aan bij.

En dan is het zover, de kinderen stromen binnen en de sfeer staat gelijk! Velen voelen zich direct weer op hun gemak, anderen krijgen wat meer tijd om zich te settelen, daarbij waar nodig op een ontspannen manier ondersteund door de leiding. En dan gaat het feest beginnen! Langzaam krijgt het verhaal vorm, de aankleding van de kampschuur helpt daarbij. De kookstaf bleken de twee heksen te zijn die onze week gesaboteerd hebben, maar dat hebben ze weer dubbel en dwars goed gemaakt door een feestmaal voor ons te maken.

Ook de kinderen van de opvolgende weken waren allemaal super enthousiast en hadden er heel erg veel zin in. Wat leuk om te zien! Nadat alle kinderen aanwezig waren, hebben we om elkaars namen even te leren kennen wat kennismakingsspelletjes gedaan. Dat was alleen niet het belangrijkste. Want.... We willen onze vriendin Wendil bevrijden uit de kerkers, omdat zij onterecht opgepakt is voor de overval die op de markt die bij ons in Asselburght gepleegd is. Hopelijk lukt het ons om haar in de aankomende week te bevrijden! Dankzij de intensieve dagen met o.a. het doen van opdrachten op het Kootwijkerzand, kennis maken met de stadsrangorde met behulp van Levend Stratego en het bouwen van hutten in het bos is er heerlijk geslapen! En dat was maar goed ook, want de volgende dag mochten de nobele ridders van ons rijk Den BosseCoar op zoek naar de draak. Gelukkig werd deze gevonden en gevangen, precies op tijd voor de drakenspelen. Er is hard gestreden, maar met trots kunnen wij melden dat wij gewonnen hebben! Dit is dan ook groots gevierd met veel muziek en gave dansjes.

Met een enorm warm hart kijken wij terug op een paar geslaagde weken vol energie en avonturen. Onze ridders hadden een hoop te vertellen toen ze weer werden opgehaald. Wat is er door iedereen weer genoten. En na zulke mooie weken kunnen we natuurlijk maar op één manier elkaar gedag zeggen: **JOEJOE!**

Wil je meer lezen over dit warme initiatief? Kijk op www.jeugdkampendonbosco.nl

NICOL VAN TELLINGEN, BESTUURSLID DEEBEETJE/

JEUGD VAN TEGEN- WOORDIG OVER BIDDEN

In deze rubriek laten we jongeren van nu aan het woord. We leggen hen elke keer een aantal vragen voor. Dit keer vroegen we aan een aantal jongeren van Don Bosco Amsterdam hoe ze denken over bidden.

Sophia

Ik ben Sophia, 9 jaar, uit Amsterdam. Ik zit nu in groep 6 van de basisschool. Ik hoor bij de parochie die wordt geleid door de salesianen van Don Bosco. Don Bosco is een heilige uit Turijn die wezen en straatkinderen, armen en hongerigen hielp en hun hoop en liefde gaf.

Saverio

Ik ben Saverio, 12 jaar oud en ik woon in Amsterdam Nieuw-West. Ik zit op het Amsterdam Lyceum, en mijn hobby's zijn tekenen en hardlopen. Ik ben misdienaar in de parochie in Amsterdam Nieuw-West. Ik ga ook regelmatig naar het jongerenwerk van de salesianen om te spelen en mijn vrienden te ontmoeten. Ik ken Don Bosco via het jongerenwerk in de Kerk.

Priscilla

Ik ben Priscilla, 13 jaar, en ik woon in Amsterdam Nieuw-West. Ik zit nu in het 4de jaar van SBO De Kans. Mijn band met Don Bosco is via de kerk en het jongerenwerk in de parochie. Ik weet dat Don Bosco een priester was uit Italië.

OVER BIDDEN

Bidden, doe je dat wel eens? Ben je hiermee opgegroeid?

Sophia: ja, Ik bid twee keer per dag met mijn ouders. En ik ben ermee opgegroeid.

Saverio: ja, ik bid elke dag en ik ben er mee opgegroeid.

Priscilla: ja, ik bid voor het eten en voor ik naar bed ga. Ik ben ermee opgegroeid.

Zo ja, kun/wil je een voorbeeld geven waar je voor bidt?

Sophia: in de ochtend bid ik voor de Heilige Geest voor moed en wijsheid. In de avond bid ik het Onze Vader en het Wees Gegroet Maria, voor gezondheid en goeie nachtrust.

Saverio: ik bid voor iedereen die me dierbaar is.

Priscilla: ik bid voor het kruis dat ik zelf gemaakt heb en voor het beeld van Maria. Ik bid voor mezelf en voor mijn familie.

Zijn je gebeden wel eens verhoord?

Sophia: ja, Jezus is dag en nacht bij mij, en helpt mij en beschermt mij op school.

Saverio: ja, mijn gebeden zijn regelmatig verhoord. Zoals bijvoorbeeld voor mijn stervende oma dat zij vredig zou inslapen.

Priscilla: ik weet het eigenlijk niet. Ik heb er nooit bij stilgestaan.

Uit het boek 'Contact met God', van Nelleke Plomp

"Zo'n tachtig procent van de jongeren bid wel eens, zelfs als ze niet in God geloven. Het is een hulpmiddel om je gedachten te ordenen, rust te krijgen of nieuwe kracht te ervaren. Tegelijkertijd vinden veel jongeren die wél in God geloven het lastig om te bidden. Luistert God wel? En antwoordt Hij ook? Ik geloof dat God ons gemaakt heeft om contact met anderen te hebben. En ook, of juist, met Hem. In de Bijbel lees je dat God constant contact met mensen zoekt en mensen vraagt om contact met Hem te zoeken. Gebed is hét communicatiemiddel om dit contact met God op te bouwen en te verdiepen."

SALESIAANSE GEDACHTEN

AUTEUR IETJE KNAAPEN

Herkennen en beleven van de Salesiaanse spiritualiteit in het gewone dagelijkse leven, daarover schrijft Ietje Knaapen-Jacobs in 'Salesiaanse gedachten'. Dit boekje, dat vorig jaar verscheen, bundelt haar columns voor 'Salesiaans Contact', een tijdschrift van de Nederlandse Oblaten van Franciscus van Sales waar zij redacteur was.

Toen Knaapen-Jacobs toetrad tot de redactie kende zij Van Sales nog niet en zij begon aan een studie van zijn teksten. "Dat viel in het begin niet mee" schrijft ze in het voorwoord. "Er moet een periode van 400 jaar overbrugd worden om zijn teksten te begrijpen. Hij schrijft vanuit een totaal ander godsbeeld en mensbeeld dan wij nu hebben; vanuit een andere maatschappij met andere normen en waarden."

Maar ondanks haar worstelingen kwam ze er al snel achter dat zijn denkbeelden nog steeds actueel en goed te vertalen zijn naar het hier en nu. Kleine en grote gebeurtenissen uit haar leven vormen het uitgangspunt voor bespiegelingen op Sales' gedachtengoed, dat zo voor de lezer direct toegankelijk wordt. Ze blaast zijn boodschap nieuw leven in en ziet hoe dingen zich herhalen, steeds weer.

Gelijkmoedigheid

Sprekend is bijvoorbeeld de tekst over de behoefte van mensen aan controle. Knaapen schrijft: "Mensen willen zelf sturen en de dingen naar hun hand zetten, maar Frans van Sales leert ons dat we ons niet druk moeten maken over dingen die we niet kunnen veranderen of beïnvloeden. Erger je niet, oordeel niet, aanvaard je leven zoals het komt,

is zijn raad. Doe wel actief je best om dingen ten goede te keren, jezelf te verdedigen waar nodig, gezond te blijven of te worden, maar waar sprake is van overmacht, op welk gebied dan ook, neem de dingen zoals ze komen en leer ermee leven op een positieve en blijmoedige manier, geduldig en zachtmoedig. Het is van belang dat je te midden van de wisselvalligheid van het aardse leven een voortdurende en onwankelbare gelijkmoedigheid des harten weet te bewaren. Al gaat de hele wereld rondom je op zijn kop staan, dan moet jij nog een punt van onveranderlijke rust blijven. Je hogere wil moet altijd als de naald van het kompas gericht zijn op God." (p 174)

Deemoed

Nog zo'n belangrijk begrip voor Van Sales: deemoed. Hij houdt ons de deemoed voor als grondhouding, als fundament voor ons leven, schrijft Knaapen. "Hij beschrijft hoe op dit onmisbare fundament deugden kunnen opbloeien als zachtmoedigheid, eenvoud, vriendschap en optimisme. Probeer zo eenvoudig, goed en mooi mogelijk te zijn wie je bent, leert hij ons, en doe dat in alle rust en bescheidenheid, met geduld voor jezelf. Het hoeft niet allemaal ineens. Het is een levensprogramma dat nooit af is. Er blijft levenslang werk aan de winkel. Frans heeft een stevig bouwplan voor ons getekend. Het kan niet mooi genoeg worden."

Kristel Zeeman

Het boek bevat 55 columns die Ietje Knaapen schreef voor het blad Salesiaans Contact. Dit blad is een uitgave van de orde van de Oblaten van Franciscus van Sales. Priesters van de orde hebben in de tweede helft van de vorige eeuw in Beek en Donk gewoond en gewerkt. Ietje kwam ruim tien jaar geleden in contact met deze orde. Ze ging columns schrijven in Salesiaans Contact. In haar columns beschreef ze alledaagse onderwerpen die ze in verband bracht met het gedachtengoed van Franciscus van Sales. En met succes. Haar teksten werden graag gelezen. Vooral omdat ze zo herkenbaar waren. Ter gelegenheid van de 100e editie van het blad Salesiaans Contact hebben de Oblaten besloten alle 55 columns gebundeld uit te geven. 226 pagina's, € 15,-, Uitgeverij Bert Post, EAN 9789070376970

Foto van de groepsreis in het jaar 2000, ze gingen toen naar Kenia en Tanzania. SAMEN-oprichter Harry Kanter's sdb staat 2e van links achteraan op de foto.

Jubileum SAMEN op zondag 6 oktober in Assel

SAMEN bestaat 35 jaar! Al sinds 1984 gaan er jongeren via SAMEN naar Don Bosco projecten over de hele wereld. 35 jaar SAMEN betekent 35 jaren aan herinneringen, ervaringen en een heleboel mensen die betrokken zijn geweest. Daarom is er zondag 6 oktober feest in de Kampschuur in Assel, Pomphulweg 106, Hoog-Soeren. Met én voor iedereen die ooit betrokken is geweest bij SAMEN. Of dit nou recentelijk was of decennia geleden. Het jubileum is van 12:00 tot 17:00 uur, inloop vanaf 11:30 uur.

Het programma staat in het teken van SAMEN in het verleden, het heden en de toekomst. Zo zijn er onder meer korte presentaties van (oud-) vrijwilligers van SAMEN in de sfeer van de culturen waar mensen via SAMEN naartoe kunnen. Verschillende mensen hebben een kort verhaal over hun reis geschreven, deze hangen als een slinger door de zaal.

Er is die middag ook genoeg ruimte om bij te praten met vrienden en kennissen, nieuwe mensen te ontmoeten, ervaring uit te wisselen, etc. Voor een hapje en een drankje wordt gezorgd.

Mocht je SAMEN kennen en het leuk vinden om hierbij te zijn, meld je dan nog snel aan via info@samensamen.org.

Tot ziens in Assel! Met feestelijke groetjes,
*de jubileumcommissie van SAMEN: Remi Goossens,
Lin Hovenga, Lianne van Dijk, Lys van der Zeeuw,
Marga Baas en Petra van Ruitenbeek.*

Uitdagend najaarsweekend voor jongeren

Voor tieners van 15 t/m 17 jaar organiseert Don Bosco Jeugdkampen van 18 t/m 20 oktober een herfstweekend met een uitdagend programma in de prachtige omgeving van Assel, nabij Apeldoorn. Deelname kost 65 euro inclusief overnachtingen en maaltijden.

In Assel dient de grote kampschuur met slaapzalen en activiteitenruimte als uitvalsbasis. Er is volop tijd voor

sportieve en spannende spelen in de bossen en zandvlaktes in de nabije omgeving. En tijd om even lekker op de bank te chillen of op picknicktafels bij te kletsen en nieuwe vrienden te maken.

Op de website www.deebeetje.nl staat alle informatie over het najaarsweekend en een aanmeldformulier.

Jubileum: 10 jaar Don Bosco Utrecht

U-2Bheard! / Don Bosco Utrecht werd tien jaar geleden gesticht. Inmiddels hebben ze hun waarde voor de stad bewezen en een stem gegeven aan jongeren uit de rafelranden van de stad. U-2Bheard! is een cliëntenplatform voor en door (kwetsbare) jongeren die in aanraking zijn gekomen met wooninstanties, jeugdzorg en andere instanties, doordat ze bijvoorbeeld schulden hebben of problemen in de familiekring. De jongeren komen wekelijks samen en doen samen met hun begeleiders onderzoek naar de huidige situatie en denken na over toekomstperspectieven. U-2Bheard! staat in contact met de gemeente en diverse instellingen en durft actuele thema's aan te snijden. De groep U-2Bheard! onderscheidt zich door de actieve participatie van jongeren uit Utrecht, allen afkomstig uit verschillende wooninstellingen en achtergronden.

Het jubileum wordt gevierd met een interactief programma over jeugdzorg op 9 december 2019 in Utrecht.

Houd de website www.u-2bheard.nl in de gaten voor meer informatie over het programma.

Coördinatoren Assel dragen stokje over

Na twaalf jaar nam Lejo Webbers zaterdag 31 augustus afscheid als vrijwilliger/coördinator van Assel Don Bosco Centrum. Lejo bedankt tijdens zijn toespraak alle vrijwilligers voor hun inzet, zij geven elk hun eigen kleur aan het centrum. Lejo werd door het bestuur geprezen voor zijn gastvrijheid, hij heeft het centrum goed op de kaart gezet. Tegelijk met Lejo nam ook coördinator Ben Peters afscheid na jarenlang trouwe inzet. Beiden hebben figuurlijk het stokje maar in de praktijk hun staf overgedragen aan hun twee opvolgers Ben Horst en Lei Jssermans.

Aandacht voor duurzaamheid bij Vakantiebos Rijswijk

Het klimaat en het milieu staat in onze tijd steeds meer centraal, ook bij het Vakantiebos in Rijswijk is aandacht voor duurzaamheid. Coördinator Marlies Cuppen geeft een aantal voorbeelden:

- We gebruiken geen wegwerpbekers meer, maar afwasbare bekertjes. De vrijwilligers en medewerkers hebben een (zelf beschilderde) mok waar ze het hele jaar uit drinken.
- Ook tijdens festivals (ca. 300 bezoekers) gebruiken we geen wegwerpplastic, maar zetten we onze enorme voorraad mokken in.
- Onze wenslijst: we vragen mensen spullen te doneren (knutsel/spelmateriaal) die zij zelf anders weg gooien.
- Onze Italiaanse vrijwilligster heeft vorig jaar zelf een houten bak ontworpen en gebouwd, waarin we plastic, papier en restafval scheiden.
- Onze stagiair heeft het initiatief genomen tot een composthoop in onze tuin.
- Met de kookclub gebruiken wij groenten en kruiden die wij zelf in de kas verbouwen.

Tentoonstelling Kloosters op een keerpunt

De Nederlandse kloosters maken een duizelingwekkende verandering door. Sinds 1960 daalde het aantal kloosterlingen van 50.000 naar minder dan 4.000. Honderden kloostergebouwen hebben een nieuwe bestemming gekregen of zijn afgebroken. Wat was de betekenis van het kloosterleven in de afgelopen eeuwen? Wie zijn de

kloosterlingen van de toekomst? Het kloosterleven bevindt zich op een keerpunt. De tentoonstelling toont de resultaten van de erfgoedprojecten en laat tevens mensen aan het woord die aan het kloosterleven op eigentijdse wijze invulling proberen te geven.

Openingstijden

Een deel van het klooster is opengesteld voor individuele bezoekers: van 1 mei tot 1 november, op woensdag, donderdag, vrijdag en zondag tussen 13.00 en 17.00 uur. U kunt een bezoek brengen aan de kloosterkerk en aan de tentoonstelling in het Erfgoedcentrum. Welkom in het oudste, nog steeds bewoonde klooster van Nederland! Te zien tot 1 november 2019.

Voor meer informatie www.kloostersintagatha.nl
Klooster Sint Agatha, Kloosterlaan 24, Sint Agatha.

Verslag SAMEN Groepsreis Kenia 2019

Afgelopen zomer ging de SAMEN groepsreis naar Kenia en hebben we gedurende drie weken de projecten in Makuyu en Karen, Nairobi bezocht. Na een uitgebreide voorbereiding waarin we werden klaargestoomd voor de reis, stapten we op 13 juli vol enthousiasme het vliegtuig in.

Tijdens ons verblijf op de twee projecten hebben we workshops gegeven, sportmiddagen en quizavonden georganiseerd en meegedraaid in het reguliere programma van de projecten zelf. De workshops die we hebben gegeven gingen onder andere over dromen over de toekomst, emoties, samenwerken, zelfvertrouwen en mentale gezondheid.

Het eerste project waar we verbleven was Don Bosco Makuyu. Dit was een hele diverse locatie, met onder andere een primary school, een secondary school, een technische school. Hierdoor was er op dit project altijd wel wat te doen, er liepen overal kinderen rond en je kon dus heel gemakkelijk ergens bij aansluiten. Zo gingen we regelmatig bij een les van de basisschool zitten, we gingen na schooltijd mee sporten en we aten 's avonds wel eens mee met de jongens die in het hostel verbleven. We hebben ons niet alleen met de jongeren bezig gehouden, maar ook met de staf. Zo hebben we een hele leuke uitwisseling gehad met de leerkrachten van de basisschool, waarin we op zoek gingen naar overeenkomsten en verschillen tussen het onderwijs in Kenia en in Nederland. Vanuit dit project hebben we ook een aantal nurseries (kinderopvang) in de omgeving bezocht, wat wij als groep van elf vrouwen en één man allemaal onwijs schattig vonden om te zien.

Het tweede project was een grote technische school in Karen, tegen Nairobi aan, waar jongens (en een groepje meiden) praktische opleiding volgden. Deze jongens waren meer van onze leeftijd, dus weer een nieuwe doelgroep. Op dit project hebben we een aantal workshops herhaald, op een aangepaste manier om ze aan te laten sluiten bij de leeftijden daar, maar we hebben er ter plekke nog een hele nieuwe workshop gemaakt. Ook hebben we met ongeveer 100 jongeren een grote viering in Upper Hill bijgewoond, waar ook veel jongeren uit Makuyu waren. Het was super leuk hen ook nog een laatste keer te zien en om met zoveel jongeren daar aanwezig te zijn. Op het project zelf hebben we de afsluiting van het schooljaar meegevierd. Als afsluiter van de reis hebben we nog een mooie safari gedaan, waarna we op 2 augustus met een bagage vol herinneringen weer terugvlogen naar ons kikkerlandje.

Door Veerle de Jager

DE ZEGETOCHT VAN DON SANTIAGO

Schreef ik in het juninummer dat maar liefst vijf van de twaalf Nederlandse salesianen-missionarissen een jubileum gingen vieren, dat was geen overdrijving. Integendeel, ik had er bij nader inzien wel zes moeten vermelden. Die zesde is Sjaak Billekens, afkomstig uit Venray, die dit jaar zelfs tweemaal jubilaris mag zijn.

Op 30 juni heeft hij zijn 90ste verjaardag gevierd temidden van zijn medebroeders en vrienden in Guatemala. Dit is een ludieke viering geworden. Het salesiaans tijdschrift van Midden-Amerika doet daarvan verslag: “Geliefd door gelovigen van de parochie, medewerkers, weldoeners, vrienden van hemzelf en de gemeenschap werd Sjaak vol bewondering omringd met liederen en voordrachten.” Naast de plaatselijke medebroeders-salesianen was ook de provinciaal en de regionaal overste uit Rome daarbij aanwezig. Ik lees: “Don Santiago (Sjaak) is een salesiaans coadjuteur, een geschenk voor de salesiaanse gemeenschappen van Midden-Amerika die door zijn voorbeeld van leven en bezieling velen stimuleert om in de voetstappen van Don Bosco voort te gaan.”

Sjaaks tweede jubileum viel op 16 augustus. Op die dag was hij 65 jaar geproft als salesiaan. In de jaren '50 van de vorige eeuw koos hij doelbewust voor onze congregatie die het werk

van Don Bosco ten dienste van jeugd voortzet. Kort na zijn intrede ging ook zijn tweede wens in vervulling: hij werd als missionaris uitgezonden met de landen van Midden-Amerika als bestemming. In een recente brief blikt hij terug op zijn 63 jaren in de tropen, zijn leven in een geheel andere wereld. Zijn missiewerk begon in El Salvador met de omschakeling naar de Spaanse taal en een taak in de opbouw van het technisch onderwijs. “Een mooie tijd” noemt hij dat: “daar leerde ik om echt salesiaan te zijn.”

Na die ervaring van twaalf jaar kreeg hij opdracht om een grafische school op te zetten in Nicaragua. Zoals eerder in El Salvador bleef ook daar zijn inzet niet beperkt tot het onderwijs; hij besteedde veel aandacht aan het oratoriumwerk, met name de bevordering van de sport en het verenigingsleven. Duizenden jongeren heeft hij daarmee bereikt. Tegelijk kreeg Sjaak een taak in de pastoraal, gericht op de grote armenwijken. Meerdere keren werden hem andere verantwoordelijke zaken toevertrouwd en daarvoor is hij beurtelings in El Salvador, Nicaragua, Panama en Guatemala benoemd. Vrijwel onafgebroken beleefde hij roerige tijden, omdat die landen werden geteisterd door natuurrampen, politieke onrust, geweld en grote armoede. Zo werd hij tijdens de burgeroorlog in Nicaragua geconfronteerd met meer dan tienduizend vluchtelingen die in zijn jeugdcentrum hun toevlucht vonden.

Sinds vijftien jaar verblijft onze jubilaris in de hoofdstad van Guatemala, op rust in een gemeenschap van salesianen die kort voor hun priesterwijding staan. Hij schrijft dat hij zich bij hen in goed gezelschap bevindt. In Nederland wordt Sjaak Billekens ook niet vergeten. Hij mag blijven rekenen op de mentale steun van zijn familie en medebroeders. Het is nu ook precies 10 jaar geleden dat hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Gaarne wensen wij Ridder “Don Santiago” en zijn gevolg proficiat met zijn geslaagde zegetocht.

GERARD SCHOORL SDB, MISSIEPROCURATORL/

GEDOOPT EN GEZONDEN

Paus Franciscus heeft oktober 2019 uitgeroepen tot Buitengewone Wereldmissiemaand om stil te staan bij de 100e verjaardag van de Apostolische

brief Maximum Illud van paus Benedictus XV. Deze paus heeft hiermee, na de slopende invloed van de Eerste Wereldoorlog, niet alleen een impuls aan de katholieke missie gegeven maar is ook een heel nieuwe richting ingeslagen. Hij wilde de missie strikt scheiden van alle nationale, militaire en koloniale belangen van Europese landen in de toenmalige missiegebieden. Bovendien wilde hij dat juist autochtone priesters, religieuzen en bisschoppen ter plaatse de regel en niet meer de uitzondering zouden worden.

In lijn met het Tweede Vaticaans Concilie, dat de verantwoordelijkheid voor de missio ad gentes weer terugbracht bij elke gedoopte persoon (zie AG 5), is de keuze van het thema voor de volgende buitengewone zendingsmaand: Gedoopt en gezond: de Kerk van Christus op missie in de wereld. Door ons doopsel zijn wij deelgenoot geworden van het mysterie van Christus en worden wij door Hem gezond. De Kerk verkondigt geen eigen boodschap, maar geeft door wat zij van Christus heeft ontvangen.

De Pauselijke Missiewerken zijn “een wereldwijd netwerk ten dienste van de paus, om de missie en de jonge kerken te ondersteunen door gebed en liefdadigheid. Het is de opdracht van de Pauselijke Missiewerken het bewustzijn dat missie de taak is van het hele volk van God op te wekken. Dit is het doel waarvoor de Buitengewone Wereldmissiemaand oktober 2019 zal worden gevierd” aldus Mgr Giampaolo Dal Toso, internationaal president van de Pauselijke Missiewerken.

bron: www.fides.org

Adventsbrochure Een weg naar kerstmis 2019

Deze kun je voor € 3,50 plus verzendkosten bestellen via de webshop die is te vinden op www.donboscowerken.nl

De advent: een tijd om je naar God te richten, om te zien hoe Hij ons van het oude naar het nieuwe laat gaan. Deze brochure wil je helpen een brug te leggen tussen rijke Bijbelsteksten en de persoonlijke ervaringen van je eigen leven. De commentaren, suggesties en illustraties vormen een goede spirituele voorbereiding op het kerstfeest.

KASBOEK VAN DON BOSCO

In de maanden april t/m juni 2019 is bijna € 47.000,- ontvangen voor de Don Boscoverken buiten Europa.

BOLIVIA

Straatkinderproject van Henk Erdhuizen 260,00

CAMBODJA

Onderwijs en adoptieprojecten van Johan Visser 25.592,52

COLOMBIA

Melaatsenzorg in Agua de Dios 540,00

CONGO

Onderwijs in Kinshasa, projecten van Kees Smeele 1.436,50

Parochie en jeugdzorg: Dik Zwarthoed 10.238,62

HAÏTI

Projecten van Wim Boksebeld e.a. 4.206,24

INDIA EN PAKISTAN

Projecten in verschillende provincies 600,00

Missiewerken algemeen 3.045,00

Straatkinderenprojecten 290,00

Overige 635,00

Totaal in euro's **46.843,88**

Wilt u het werk van Don Bosco financieel steunen? Dat kan door een bijdrage te storten op rekening NL88 INGB 0000 7140 05 t.n.v. Stichting Don Bosco, De Wiekslag 2c, 3871 AS Hoevelaken, met een korte vermelding van de bestemming.

GERARD SCHOORL SDB, MISSIEPROCURATORL/

HENK GOOSSEN

"DON BOSCO HEEFT MIJ ALS INSPIRATIEBRON VEEL GEGEVEN"

Henk Goossens (72 jaar) is nog altijd een bezig baasje. Henk is oud-leerling van het Don Bosco internaat in Leusden en had een aannemersbedrijf. Onlangs werd hij voor zijn inzet voor de maatschappij beloond met een koninklijke onderscheiding. Henk is als vrijwilliger onder andere actief voor de voetbalvereniging MVV'29 waar hij ook al eens vrijwilliger van het jaar was, de kerk in Almelo en Assel Don Bosco Centrum waar hij al jarenlang met grote regelmaat klussen doet.

als voorbeeld te nemen, kon ik er óók op vertrouwen dat het wel goed zou komen. Ik heb zelf ook altijd nagestreefd dat mensen mij 'als persoon' konden vertrouwen. Don Bosco heeft mij als inspiratiebron veel gegeven: veel kracht en vertrouwen. Hij was een man waar ik op terug kan vallen."

Met de Turijnreis is Henk al vier keer mee geweest, de laatste keer vergezeld van zijn vrouw en twee dochters. "Ik wil graag dat zij dit ook zouden zien en meemaken en een idee krijgen waarom Don Bosco zo belangrijk voor mij is. Ik hoop dat ik nog lang gezond blijf en nog veel kan betekenen voor mijn kinderen en kleinkinderen. Ik beleef er plezier aan dat ik voor een ander wat kan doen, dan ben je rijker."

**Benieuwd naar het Don Bosco stripboek? Dit is voor € 15,00 verkrijgbaar in de webshop op de website www.donboscoverken.nl*

"Ik kom uit een gezin van negen kinderen en had een oom die priester was. In die tijd vonden ze het goed voor een kind dat hij op kostschool ging en al mijn broers gingen op kostschool. In de periode van 1960 tot 1963 ging ik naar het internaat van Don Bosco in Leusden en heb er goede herinneringen aan. Als 13-jarige jongen hoorde ik daar vele verhalen over Don Bosco. Nadien heb ik niet veel meer over Don Bosco gehoord of nagedacht. Tót het moment dat ik in 1983 de Don Bosco school in Almelo moest verbouwen. Ik ben toen het stripboek over Don Bosco dat ik op het internaat had gekregen weer gaan lezen.

Tijdens de opening van de school sprak een salesiaan van Don Bosco over hem, waardoor ik zeer geïnspireerd raakte over de manier waarop Don Bosco in het leven heeft gestaan. Ik had in die tijd een eigen aannemersbedrijf en als het financieel

moelijk ging, putte ik kracht uit het boek dat ik dan weer ging lezen. Ik had het stripboek altijd op mijn nachtkastje liggen. Want ook Don Bosco had financiële moeilijkheden maar hij redde het door zijn vertrouwen en geloof in God en de mensen. Door zijn manier van omgaan met datgene wat hem overkwam en dat

"Als ik Don Bosco vandaag zou tegenkomen zou ik hem zeggen: ik voel me dankbaar. Dank je wel voor de steun die ik uit jouw verhalen kon putten."